

ASPAZIJA. RAGANU NAKTS

Liriska biogrāfija

III

Moto:

*Reiz nāca steidzīgs pavasars pa
nakti*

«Jāzeps un brāļi».

RAGANU NAKTS

VĒLREIZ

Ziedu saldums vēl uz lūpām,
Locekļos vēl dzīves ritums,
Dod man vēlreiz pumpurprieku,
Pirms nāk rudens lapukritums.

Visas krāsas izbāl dzīvē,
Ziema nāk ar bezcerību,
Dod man marta lietus šalkas,
Aprīli ar nebēdību.

Dod man zaļos maija rītus,
Zilas miglas plīvurību,
Jūlijnakšu purpurtumsu,
Septembra krāsainību.

Putojošā pārgalvībā
Laid man vēlreiz pāri šalkot,

Visu laimes apreibumu
Vienā pašā kausā malkot!

Dod man māņus, murgus, sapņus,
Raibinraibas fantāzijas,
Rītos trallas, naktīs elsas,
Pievakarā melodijas.

Atroc visus laika slāņus,
Dzīves durvis vaļā darot!
Pirms kā dvēse rudeņotu,
Dod tai vēlreiz pavasarot!

MELNĀ, RADĪTĀJA NAKTS

Radītāja, veidotāja,
Atver savu dziļo klēpi,
Auglības un dīgļu pilnu,
Iededz krāsas, izlej straumes,
Gaismu, ko tu dienai ņēmi,
Atdod, zvaigznēs pārveidotu!

Nakts, tu mīlas zinātāja,
Visu skūpstu glabātāja,
Visu zvēru klausītāja,
Visu glāstu satinēja
Garos, melnos zīda diegos,
Neraisāmos atmiņmezglos,
Visam mūžam būs ko raisīt!

RAGANU RĀSA

Manas bālās kaļķa sienas
Lūdzas: «Dod mums saules dienas,
Bur mums virsū spilgtas krāsas,
Ja tu esi raganrāsas,
Iededz mūs ar acu kvēli,
Ja tu liesmām vaļu vēli!»

Aizsalušās, aklās rūtis
Gauž: «Tev ziedoņpilnas krūtis,
Kausē mūs ar tavu sauli,
Atver mūs uz citpasauli!»

Krāsnīte ver muti plati:
«Skati, cik es tukša, skati,
Dod man kuram — siržu liesmu,
Dod man deglim — tavu dziesmu!»

Skurstens ārā, vētrā saldams,
Burvju kumeļš nesavaldāms,
Dūmu krēpes kratot, zviedz:
«Sēsties virsū, bur un zavē,
Zvaigžņu stundu nenokavē,
Steidz, ka pekles dzīrēs tiec!»

PIE PILNIEM GALDIEM

Briestošo sulu šampaniets,
Šūniņu trauku trauciņos liets,
Kūso augšup pa stiebru stiebriem.

Saules purpura segām klāts,
Mēneša sudraba izrotāts,
Galds ar zelta bļodām jau gaida.

Šonakt saukta tu mielastā,
Šonakt šaurajā gultiņā
Lielo sapni tu sapņot drīksti. —

Šonakt būs tev ap pleciem vīts
Rožu brokāts un lilju zīds,
Viegla kā smarša pār mūriem tu kāpsi.

Vieglāk tu vēl par ēteri
Celsies, kas zemes smagumu
Samin zem kājām ar kristāla kurpēm.

Šonakt maijs savas kāzas dzer,
Plašos kosmosa vārtus viņš ver
Svinēt lielos tapšanas svētkus.

ZEMES VĪNS

Nes pa nezināmiem ceļiem
Lielo valgmes noslēpumu
Ziedons šurp kā dziedējumu;
Smeļ no pašām dzīvības akām,
Kuras nāves dzelmēm blakām,
Nes uz augšu cauri veļiem. —

Rīts nāk līdzī — rožuvīti
Sev ap salto pieri pinis,
Liesmās iedez katru logu,
Salauž ziemas dzeloņžogu,
Kuru sals ap zemi tinis,
Sarauj ledus drāšu pīti.

Lapas, kas jau bija sausas,
Atzaļo no lielā brīna,
Paša zemes ugunsvīna!
Notirpušie zari ceļas,
Rievas pildās, ziedi šķeļas,
Visus pārņem saldās jausas.

Ziedoņlietiņš silti skalo
Sastingušās pazarītes,
Raisa tās no sniega svariem;
Strazdiņš svilpo jau pa zariem,
Auis spicē vāverītes,
Bezdelīgas apkārt čalo.

Lienat ārā nu no alām,
Visi sājpu eremīti!
Ziedons rīko lielu talku,
Katram sniegs viņš svaigu malku
Metat savu rūgto spīti,
Braucat šurp no nāvessalām! —

Sirds, ir tu cik ilgi slimsi!
Ziedons sniedz ir tevīm malku,
Pilnu laimes, pilnu šalku,
Sapņu meža bērza sulu —
Tā tev kļiedēs sājpu bulu,
Dzer! — un tu no jauna dzimsi!

VAIŅAGOTIE

Debess vaiņago tevi,
Jaunība:
Ar dienu sarkano zeltu,
Ar nakšu tumšo topāzu,
Saule uz pieres tev lec,
Zvaigznes no acīm spīd.
Tu, augstākā dievība,
Pār tevi nav nekā!

Zeme vaiņago tevi,
Jaunība:
Apkaisa tevi ar ziediem,
Apvij ar vīna vītēm
Kā jaunu, dusošu Bakhu

Pie apgāztiem vīna kausiem.
Tu, skaistākā dievība,
Blakām tev nav nekā!

Aši tu steidzies par dzīvi,
Jaunība:
Dienas kā medniece gūsti,
Laiku kā pļāvēja pļauji,
Līdz ar atkusni atnāc,
Līdz ar saulgriežiem eji.
Tu, dievības pastara,
Pēc tevis nav vairs nekā!

KARAĻMĒTELIS

Jaunība tev un mīla,
Katra kā agrafas zvīla
Plecus karaļmēteli tura.

Viņu degošā dailē
Platās acis tev gailē
Kuplajā zeltmatu ugunskurā.

Mutē baltzobu vaiņadziņš
Mirdz kā mēneša puslociņš,
Plešas tev krūts kā piepūsta bura.

MELNĀ, RAGANISKĀ NAKTS

Melnā, raganiskā nakts
Nāk un sasiņ dienā kausus,
Izlej visu vakarvīnu,
Zelta putām pāri plūstot:
Jūrā salej purpurstraumes,
Lejas pielej pilnas tumsas.

Strautus pieber zvaigžņu klēpjēm,
Miglai savēlušos matos
Iesprauž bālus mēnešziedus,
Paņem visu zemes lodi,
Auklē savās melnās rokās.

Vējus valda rožu grožiem,
Vēsma sien pie smilgu kātiem,
Miegu gulda magoņcisās,
Sapņiem atslēdz sudrabvērtus,
Vēlējumiem uzceļ pilis
Safīrziliem mēnesstorņiem,
Noņem savu zvaigžņu sagšu,
Stiepj kā debess telti pāri.

Pati, vīna apskurbusi,
Atpin savus melnos matos:
Izpleš tos pār visiem kalniem,
Pārstiepj pāri visām dzelmēm!
Liek sev galvā mēnesskroni...
Kaut tas nokrīt, pušu lūzdams,

Liels un sarkans debess malā,
Bālai dienai tuvojoties.

RĪT UN ŠODIEN

Rīt es raudāšu — to es zinu,
Bet šonakt es purpura dzīras svinu,
Šonakt es dejoju raganu deju!

Rīt atkal zemu pie zemes es plakšu
Un smagi nēsāšu asaru sagšu,
Bet šonakt es sarkanos plīvuros eju!

Dzied visi nervi man fantāzijas,
Pa dzīslām šalcošas urdziņas vijas,
Bet rītu kā upe es dumbrā sīkšu. —

Šai naktij — kā bite rozes traukā —
Es visu saldumu izsūkšu laukā,
Bet rītu zaļglumā purvā es stigšu. —

Šī nakts lai atdod man visas balvas,
Mans rīts būs puķu kāts bez galvas, —
Šonakt es ap mēnesi vaiņagu vīšu!

Šonakt vien es dzīvoju — to es zinu,
Šonakt ar velniem es kāzas svinu,
Bet rītu es rīta vairs negaidīšu!

PĀR ZAĻIEM MEŽIEM

Uz vēja zirdziņa

VĒJA ZIRDZIŅŠ

Vēja zirdziņš,
Stiebru ausis,
Rasas acis,
Puķes plaukst no pakaviņām.

Jāj pār jūru:
Jūra balta
Saputojas.
Jāj pār druvu:
Druva zeltā
Noviļņojas.
Jāj caur zemēm trejdeviņām.

Jāj pa zilo
Sapņu mežu,
Jāj pa zvaigžņu
Sudrabceļu,
Nojāj līdz pat debestiņām!

BALTA AINA

Viss balts
Un salts,

Un palss!
Un sals
Vēl visu sien
Un tura ciet!

Bāls mēness pa tumsas ezeriem brien,
Zilas ir cilvēku acis tik vien,
Un zila dūmu puķe uz jumtiem zied,
Pats ziedonis, agrenis,
Nosalis, samircis,
Par pēkšņu atnācis,
Pie ziemas durvīm vēl piespiedies, trīs.

MOLA AKORDI

Bet ziedons ar dievišķu elpu
Veļ siltus ētera viļņus pa telpu;
Un noskan kaut kur iespindzējums,
Kā sīkiem kristāliņiem pušu lūstot;
Un, cietam ledus ornamentam kūstot
Plūst liega skaņa
Kā odu spārnu zaņa;
Pa gaisu viļņo viegls ietrīsējums:
Jau sākas lielā debess zvana lējums.

ZIEDOŅA MILŽI

Ziedoņmilži kausētāji
Jau no kalniem nokāpuši:
Apsnigušos pakalniņus
Tie kā baltus kukulīšus
Padusē paņēmuši.

Saules meitas sildītājas
Līdzī lejā nonākušas:
Apledotus ezeriņus,
Noraudājšos avotiņus
Priekšautā satīnušas.

Debess versmē vara kalvē
Pērkons karstas dienas kaļ:
Zili zaļas nokrāsotas
Nomet zemē atpakaļ.

ZIEDOŠA DEBESS

Sarkaniezilgans,
Zilganiesarkans
Debess viss viens vienīgs ziedu zvans.

Čoku čokarots,
Krūzu krūzuļots
Viļņo apkārt mākoņ-sidrab-tvans.

Zied vēl debeši,
Mirdz vēl mākoņi,
Eņģeļi tur pārskrējuši nakti:

Sidrabkamoli,
Tvaiki savelti,
Vēl no viņu spārnūvēja brīzes.

Zemē eņģeļi
Sapņus nesuši
Mums no pazudušās paradīzes.

ZIEDOŅA FEJA

Sniega uzsedziņš,
Lapu lindraciņš,
Vizbulīts —
Kamzalīts —
Ziedoņa feja pa kailajiem laukiem staigā.

Vēja žūžoņa
Svārciņus plivina,
Mati kā bišu spārni saulītē zaigā.

Saknītes irdina,
Asniņus kustina, —
Aiz aruma paslēpies zirnītis,
Uz acīm cepuri viltīgi uzmaucis,
Noskatās: kāda šī, kas tur tā spīd?

Sīciņas rociņas —
Narcišu lapiņas,
Maza sirsniņa —
Rasas tulzniņa:
Gribētu visu pasauli apzeltīt!

NĀRU PIRKSTI

Kas avotu mēdz saldināt,
Kur visai jūrai sāls ir klāt?

Tur ziedonī sanāk nāriņas
Un sēstas uz avota maliņas,

Un, krokājot burbuļu čokarus,
Mērc iekšā savus pirkstiņus.

Lai avots ar klusu laipnību
Bez trokšņa veldzē ceļinieku,
Kam, tvīkstot pusdienas karstumā,
Pa tuksneša smiltīm būs jāstaigā.

ZIEDONIS MOSTAS

Ziedonis mostas!
Stiepjas un plešas melnās velēnu jostas.
Sakustas zemzemes dziļākās dobes,
Iespīdas tumsa un tvani,
Sarkani iekaist pelni,

Kur ziedons dedzis
Uz rudens sārta.

Ziedonis ceļas!
Nokrīt no pleciem pērnlapu rudens sārņi,
Ledus pērles raisās no zaļmatu galvas,
Izplešas spārni
Plaši pār zemi kā ekvatorjosta,
Tirpušos locekļus staipa viņš līdz pat zvaigznēm,
Kaklu pie mēness lociņa slej.

Ziedonis pošas:
Purpurmākoņa vaiņagu liek sev galvā,
Sīrija dimantus kar,
Apliek Oriona sprādzes,
Rožainu apvāršņa togu kroko ap pleciem,
Upes un straumes plīvo kā vizošas lentes,
Pašu sauli kā topāzu sprauž pie krūtīm.

Ziedonis smaida:
Un mīlīgs zaļums klājas,
Asaras pamirdz — un silti avoti veras,
Smiedamies urdziņas trokšņo un čalo.
Dveš viņš ar dvašu,
Un iedegas zaļas liesmas:
Koki un krūmi deg zaļā ugunsgrēkā,
Zaļi lapotas liesmu mēles lokās,
Dzirksteles birst visapkārt un top par puķēm.

Ziedonis dusmo:
Un paceļas kalni — spītīgi, lepni,

Klintis nicīgi atsakās zaļot,
Rūgtums ap lūpām — un šķeļas spraugas un plaisas,
Sīki pauguri bailīgi spiežas kopā
Kalniem pie kājām.

Ziedons iet cīņā!
Noņem no galvas rožaino mākoņu vītņi,
Negaisa cepuri liek —
Zibens zobenu jož —
Gaismas bruņas zem miglas mēteļa slēpj,
Ziedons iet cīņā:
Mūžīgs viņš cīkstons pret tumsu un nāvi, un jodiem!

PĒRKONA DUSMAS

Pērkona vecis
Neganti rājas,
Dvesdams un mezdams no vara plaušām
Tosu un sēru:
«Koki, puķes, strautiņi,
Ko jūs bez prāta
Šalcat un traucāt, un ziedat, un vizat,
Kas tās par steigām!
Pate tu, saule,
Aplama esi,
Audzējot, plaucējot, sildot un spīdot
Mūžību traucē!»
Pārklājas tumsa —
Pārlaižas baigums —

Saule sev vaigam sedz plīvuru priekšā —
Dziest krāsas un sposme. —
Tikai aiz melnām
Mākoņu durvīm —
Septiņas jauniņas varvīksnas meitiņas
Nerātņi smejas:
«Rūc savu rūkumu,
Kas tevi klausā!
Zil-zaļi rožainas stiepjamiem pāri
Tevim pār galvu!»

SAULE NĀK

Visa debess izklāj zelta segas,
Baltos mākoņgalos atspīd degas
Vienmēr dzidrāk, vienmēr rožaināk:
Saule nāk!

Kalni noņem miglas cepures no galvas,
Lielās saules priekšā ceļos klūpot,
Lejas sniedz tai pretī ziedu balvas,
Zelta rasai upurdūmos kūpot.
Mēness nodod godu: zobens rokās,
Visi jumtu dūmi pretī lokās:
Saule nāk!

Vecie, šķībie torņi slejas cēli,
Sposme atspīd zvanu zaļā rūsā,
Zelta gaisma visiem pāri kūšā,
Torņu gaiļi dzied ar metālmēli:

Saule nāk!

Ielas, kur vēl nakšu veļi skraida,
Atstiepj līkās muguras un gaida
Aizaugušie taki balti smaida,
Aizputējie ceļi spīdēt sāk:
Saule nāk!

Bet pār torņiem augstāk sirdis slejas,
Rokas izplešas kā ziedu lejas,
Visas acu bites medu vāk:
Saule nāk!

JAU! JAU!

Jau diena sarkst,
Jau debess zilst;
Jau saule kāpj
Un karstāk svilst.

Jau visas krāsas spilgtojas.
Sirds krūtīs briest
Un ilgām pilst,
Un vēlējumi iedegas. —

Jau mākons milst,
Un tālumā negaiss jau veidojas —
Tur jodi jā jaganu precībās. —

JAUNS VANAGS

Vēl tikko agrais ziedonis
Sev saules jostu joza,
Jauns vanags vaska zābakos
Jau zaļās acis groza.

Viņš notirpušos spārnus pleš:
Vai sasniegs debess jumu?
Un žirgti skatus apkārt laiž
Ar jautru plēsīgumu.

Kur vien viņš klajā parādās,
Viņš visus putnus baida,
Tik viena bezdalīga vien
Tam švīkstot apkārt skraida.

Tā viena pate bezbēde:
Kur viņš — tur viņa ar!
Tā taisni savu ligzdiņu
Zem viņa ligzdas kar.

DIENVIDUS VĒJIŅŠ

Dienvidus vējiņš sēd ceļmalā
Uz akmeņa:
Smildziņas pašķirsta,
Lapiņas drebina,
Mīlīgu meldiņu sidraba stabulē pūš.

Dienvidus vējiņ, tu mazpuisīt,
Īsi tev spārniņi,
Kurp tu gan aizskriesi?
Man līdzī netiksi,
Saulmeitas krustdēliņ, vējmātes pastarīt!
Paliec, kur sēdēji!
Man jāiet vētraī pēdas dzīt.

HEI, BALTDIENAS! ZILDIENAS! ZAĻDIENAS!

Pēc smagi gulstošas nedienas
Nāk spārnotas baltdienas,
Pēc staignāja melndienas —
Plūstošas zildienas,
Pēc pelēkās, tvanīgās ikdienas
Smaršotas lieldienas —
Hei, baltdienas! zildienas! zaļdienas!

Hei, lieldienas!
Pēc pelndienas!
Nu nebūsim turpmāk sērdieņi, ilgdieņi, vārgdieņi!
Saule visiem mums sukās matus ar zelta susekļiem,
Un staigāsim visi kā dievdēli
Uz pleciem ar sarkaniem saules mēteļiem.

PĀR ZILĪEM MEŽIEM

Uz balta gulbja

Moto:

*Ērgļi preti klintim steidzas,
Ilgu putnam, baltam gulbim,
Saldās dziesmās jānobeidzas.*

LAIMĪGAIS LAIKS

Laimīgais laiks,
Sirdsmodas laiks:
Vai dusēt vēl, vai mosties? — asins virpas
Pār visu miesu pārlej saldas tirpas
Un dvēseli līdz gultnei sadrebina.

Laimīgais laiks,
Neziņas laiks:
Kad mocošs ilgu tvans un salda tosa
Sirdssaknītes no ziedoņvētras plosa
Un dzīslīņas kā zarus izstīdzina.

Laimīgais laiks,
Asaru laiks:
Kad sakarsusē piere, tvīkstot skumjās,
Uz bālām rokām bezspēcīgi jumjās:
Viss liekas zudis, un vēl viss ir priekšā, —

Laimīgais laiks,
Priekšjūtu laiks:

Kad raudot smaidi un kad smaidot raudi,
Šās asras nākotnei ir sēklas graudi,
Bet sasniegtā jau nāves dīglis iekšā.

SMALKAS STĪDZIŅAS

Tad dzīvi garām šalcam nemanīju,
Kā sīciņš puteklītis, smiltīs snaudošs,
Vēl krūtīs nebrieda man negaiss draudošs,
Tik smaidu zibentiņš vien pazibsnīja.

Ik stundu un ik brīdi veidu miju:
Kā zelta mākonītis miglu audošs,
Kā rudens prieka pilns, kā ziedons raudošs
Es smalkas stīdziņas ap dzīvi viju.

Sirds pate tad ar savu vaska mīksnu,
Ar jaunām jūtām līdzī straumes teklei
Pār dzelmi spēja pārklūt, izbēgt seklei.

Tad savu fantāzijas krāsu tvīksnu
Un savu sapņu raibo varavīkšņu
Tā spēja pāri pārstiept pašai peklei.

METAMORFOZAS

Kad bēdājos:
Liela, liela izaugu par milzu sienu,
Zelta sauli neredzu ne zilo dienu,

Savus melnos kraukļa matus
Garus, platus
Visai zemes lodei apkārt sienu!
Kad bēdājos,
Jā, tad!

Kad priecājos:
Sīciņ-sīciņa pavisam kopā raujos,
Baltā celiņā pie smiltīm klātu kļaujos,
It kā saulmīlītis,
Spīdošs zelta puteklītis,
Katram vējam sevi projām aiznest ļaujos.
Kad priecājos,
Bet kad?

AIZLŪZĪTE

Straujš miesas ritums
Kā krāces kritums,
Vēl solis viegli steidzas nepalēnots.

Mirdz iebāls vaigs
Kā mēness zaigs,
No skumju vaiņaga vēl neapēnots.

Vēl ilgulīte
Kā princesīte
Aiz kalniem deviņiem guļ neatrasta.

Bet dvēselīte
Kā aizlūzīte
Jau nolaiž galviņu uz veļu krasta.

KĀJAS VĒL NAV STAIGĀJUŠAS

Kājas vēl nav staigājušas,
Bet jau gurdas paliek mājās —
Rokas vēl nav apskāvušas,
Bet jau šļaugas nokarājas —
Acis vēl nav skatījušas,
Bet jau asras iekšā krājas —
Lūpas vēl nav skūpstījušas,
Bet jau rūgtums apkārt klājas —
Sirds nav karsti pukstējuse,
Bet jau mierā remdinājas. —

Jaunā sejā vaidziņš saltais
Bālāks nekā ceriņš baltais
Nobālis pa mēnešnaktīm.

ŠODIEN PAŠAI MAN NAV JĀRAUD

Šodien pašai man nav jāraud,
Ārā lietus raud par mani,
Pielej asrām visas lejas.

Šodien pašai man nav jāskumst,
Ārā migla skumst par mani.
Aprok tumsā visus kalnus.

Šodien pašai man nav jātrauc,
Ārā negaiss trauc par mani,
Noceļ debess zilo jumtu.

Šodien pašai man nav jāsteidz,
Ārā vētra steidz par mani,
Kurp es mūžam neaiztikšu.

Kurp es mūžam neaiztikšu —
Rokas klēpī vīst man klusi,
Dvēsle spārnus ievilkusi.

MARTA ACIS

Ak, šīs lielās marta acis,
Visur tās man pretī skatās:
Ledus plaisās, sniega čaugās...
Asarotu zaru spraugās, —
Lielas, dīvainas un platas!

Ziedoņlaiks, tavs aicinājums
Neizturams, neatburams!
Ilgu audums pušu plēšams —
Iekurts uguns ledū dzēšams —
Un no jauna atkal kurams.

Ziedon, aizmūžības sūtni,
Laiku laikos izstarojies
Milijonu saūļu kaismā,
Lapu plauksmē, ziedu raismā,
Kam no jauna vaiņagojies!

Nebūtībā bij tik saldi,
Nogrimst, aizmirst, neatmosties —
Ak, ka atkal dotos turp es,
Kam man noaut nāves kurpes,
Kam uz dzīvi atkal posties?

Ak, jūs lielās marta acis,
Jūs jau visu, visu zināt!
Noslēpumu kamoliņu,
Lai cik dziļi slēptu viņu,
Jūs iz sirds man izritināt. —

PUTEKĻU LIETUTIŅŠ

Lietutiņš putina
Smalkas smalknītes,
Nesniedz vēl saknītes —
Ādu tik kutina;
Sirds
Vēl ne kaist, ne deg,
Ne salst, ne lūst:
Sirds
Kā balta sniega pārsla

Uz zaļas lapas
Lēni, lēnītēm kūst. —

VIEGLS SĀRTUMS

Vieglas un smalkas
Pārskrien pār ezeru
Ar vēja uzpūtu
Sudraba šalkas.

Rietā no vakara sebes
Brīdi tik kaistošs
Un tūdaliņ gaistošs
Rožaini uzliesmo debess.

ZELTA RASA

Nu ir, nu ir atnākusi
Lielā stunda!
Lielā diena!
Nu ir mīlas
Zelta rasa
Dvēsles zilā puķē
Iebirusi!

DZELTENS ZARS

Kam saule karstāk iedegs svelmi
Un viņas stari tālāk sniegsies
Un plaucēs ziedā katru zelmi,
Tad arī tu pēc manis tieksies:
Tad tu pār manu dvēšles dzelmi
Kā dzeltens zars pār upi lieksies.

AK, ACIS!

Ak, acis, jūs deļotājas,
Ko deļat, ko smeļat tūļit,
Kā jūra veļ viļņus uz selgas!

Ak, acis, jūs kleļotājas,
Kam sapņiem pēdas dzīt!
Ak, acis, jūs topat veļgas. —

Ak, acis, jūs dzeļotājas,
Jūs redzat, kas dzeļā tik mīt,
Ak, acis, jūs lielās nelgas!

MANS PAGALVĪTS

Mans pagalvīts,
Mans liecinieks,
Mans dalībnieks,
Bij balts kā nomesta gulbja spalva;

Mans nakšu prieks,
Ar sapņiem pilns kā magones galva.

Kas sarkanās ogles
Pagalvī palicis?
Kas dzirkstošām sprīkstīm
Gultiņu piebēris?
Nu sirsnīņa sirgst —
Es sava miera vairs nevaru atrast miegā
Un pieres uguni roku pagalvja sniegā. —

Mans pagalvīts,
Sāpju izcilāts,
Ilgu pieraudāts,
Kā balta ūdens roze asarās mirkst.

CERĪBU LODZIŅŠ

Mazs cerību lodziņš
Man palicis vēl vienviet,
To agri un sebu
Es vaļā veru
Un ceru un drebu,
Un drebu un ceru,
Un nevaru celties, ne dusēt iet.

Mazs cerību lodziņš
Vai visa dvēsele man šķiet!
Nāk vētra

Un aizcērt man cerību lodziņu ciet.

ACU DZEJAS

Asaras ir acu dzejas,
Acīm vien tik īpatnējas:
Sīki, spoži kristāliņi
It kā laimes āboltiņi
Maigi ierit pantu slejās.

Lūpas, kuras saldi smejas,
Lūpas, uguns iekūrējas,
Blakām asru ūdentiņiem
Deg ar smaidu uguntiņiem,
Lūpas, dzejas izteicējas.

Asaras, kas smaidot lejas,
Visas dzejas noslēdzējas;
Asaras ir smaidiem rada,
Sirds kā ritums abas vada,
Abas plūst no mīlas sejas.

SUDRABA TĪKLIS

Kaila un dreboša
Jūras meitiņa
Mīlas sudraba tīkļa
Malā es izvilakta:

Visi apvāršņi rožainu liesmu pilni!
Kas uzsegs man pelēko, pārļoto vilni?
Man bail no taviem skatiem,
Ka līdzī neaizdegos — —
Un glābdamās visa es segos
Saviem garajiem, zaļajiem meldru matiem.

MIRTES LAPIŅA

Vai lietņš gar logu lija?
Vai vējiņš lēnītēm
Ar samta kurpītēm
Pa ziedoņa naktīm staigā?

Kas man ar sīciņu
Mirtes lapiņu
Iesita vaigā?

Jeb vai tavs skūpstas tas bija?

ROŽU SĒTMALĪTE

Nāc un manā dārzā mīti,
Nāc uz rožu sētmalīti!

Divas acu atraiknītes
Sejas dobē iedēstītas,
Divas samta uzacītes

Vainadziņā kopā vītas:
Balto zobīņu rindiņas
Dārzam apkārt kā vabiņas.

Visa mana dvēselīte
Zied kā rožu sētmalīte!
Nāc un manā dārzā mīti!

MANA MUTE IR PUĶE

Mana mute ir puķe —
Viņas kausiņš aizdarīts, ciets,
Ne saule, ne vējš to vaļā neatvīla.

Mana mute ir puķe —
Viņas vienreizējs uzplaucis zieds
Ir vārdiņš — mīla.

LŪPU ROTAĻA

Sīki mīlas vārdiņi — smaidošu lūpu
Rotaļa:
Sārtu mākonīšu vakara debess
Pildīta,
Sudraba gliemežiem purpura jūra
Apsēta!

Vārdiņi — burbulīši uz asaru
Ezera,

Nopūtas — bārbaliņas pie ilgu
Sērbērza.
Lielā jūra uzplūst visa no
Lāsītēm,
Karstā uguns iedegas visa no
Sprikstītēm.
Apklāju, apberu tevi ar rožainām
Pārslinām,

Apspīdu, apmirdzu tevi ar zaļām
Guntiņām.
Mīlas siltas asaru lāsītes līst tev uz
Krūtīm
It kā ziedoņa lietiņš uz pelēkām loga
Rūtīm!

DIVAS DRAUDZENES

Divas acu samtenītes
Ļoti tuvas draudzenītes:
Viena zin, ko otra dara,
Abām kopā liela vara:

Kam tās uzmet savas gailes,
Viņas uzliek lielas spailes —
Ko tās ietīklotu tura,
Deg uz mīlas ugunskura.

ŠĀS NAKTS VAIŅAGĀ

Mēs
Divi ceriņziedi
Vienā lapiņā —

Mēs esam
Skaistākais zieds
Šās nakts vaiņagā.

GAR PARADĪZES MALIŅU

No «tu» uz «es» —
No «es» uz «tu» —
Mūs mīla ved pa taciņu
Gar paradīzes maliņu.

Starp tu un es —
Starp es un tu —
Es ilgu jūru pārbraucu
Ar cīruļspārna laiviņu.

Kad tu bez es —
Un es bez tu —
Ar melnām burām žēlas brauc,
Viens otru sauc — vairs nesasauc.

Ne tu, ne es,
Tik dvēseles:

Mēs tiksimies iekš nebūtnes
Kā tūkstošgadu zvaigznītes.

NIMFA JASMĪNĀ

Es, kopš mani mīli tu,
Visa tavā lokā,
It kā nimfa dzīvoju,
Slēgta jasmīnkokā.

Smaršo viss mans mājoklis,
Zied man visas sienas,
Laiks te dusēt aizgājis,
Iemigušas dienas.

Uzlec jaunais mēnesis,
Spožs kā sudrabasmins.
Ak, ko tas man darījis:
Nopļauts guļ mans jasmīns.

TAVĀS ROKĀS

Melna odze debesīs gail —
Ak, kā man bail!
Vētra pār jumtu iet —
Turi mani ciet,
Mūžīgi ciet!

Slēdz mani savā skāvienā
Kā pilienu kristālā,
Kā kodolu riekstiņā,
Slēdz mani kā velvēta kapu siena!

Kad noraisīs nakts sev zilo jostu,
Nāks pelēkām piedurknēm diena —
Man bail, kad es no rīta mostu,
Ka neatrastos es viena. —

AIZBAIDĪTA LAKSTĪGALA

Ak, lakstīgalu aši
Var projām aizbaidīt;
Pa bērzu pudurīt'
Tā zaros slēpta mīt
Tik īsu, īsu brīd'. —

Ak, mirklīt, zeltspārnīt,
Kā tevi sagūstīt?
Vairs nebūs tevis rīt!
Par lakstīgalu ašāk,
Ak, ašāk
Var laimi aizbaidīt.

ILŪZIJA

Tik klusi, klusi tu nāci:
Kā mēness, pārkāpis pār mūra žogu,
Ar staru soļiem ieslīd man pa logu.

Tik klusi tu ausīs man dvesi —
Vai rožu smarša nāca līdz ar vēju,
Jeb vai es tavu balsi sadzirdēju?

Bet klusāk, vēl klusāk tu gāji —
Es sajutu, kad atkal steidzi projām.
Kā bites ēnu viegli aizlidojam.

Es pat vairs nenogīdu:
Vai tas, kas bijis, ar patiesi bija?
Vai viss tik nebija vien ilūzija?

Tik īsa, zila ilūzija!

IRSTOŠS VAIŅADZIŅŠ

Ikkatra jauna mīla pasaciņu vij —
Ikkatra pasaciņa iesākas: «Reiz bij. —»
Bet laiks, kas steidzas, aši veidus mij
Un tas, kas bij,
Tas jau —
Vairs nav.

BALTS BALODĪTS

Kur vissarkanāk kvēlo rīts,
Laižas augšup balts balodīts,
Maziņš debesu censonīts,
Un izgaist liesmainā zvīlā.

Vai acis tik mani nepievīla?
Es neredzēju vis balodīti,
Es redzēju baltu dvēselīti,
Kas sadega sarkanā mīlā.

PĀRLAUZTS GREDZENTIŅŠ

Tur rietumos,
Kur lēni izplēn saules sarkans kvēlums
Un zemi apņem klusais vakaržēlums, —
Vēl mākoņos
Kā aizmirsts karājas
No mēneša viens gabaliņš —
Kā vidū pārlauzts gredzentiņš:
Tas viss no laimes mums atlikās!

UNTUMAINA MĪLA

Tu, nevainīgā!
Tu, vainīgā!
Tu, aicinošā!
Tu, gainīgā!
Te laipni klātu sauc, te lepni projām raidi,

Kad viss ir aizmirsts jau, tu atkal mīļi smaidi. —
Kā Psihei — uz lūpām
Tev taurenīts:
Ko sola tavs vakars,
Vairs neatmin rīts. —
Kā salda pasaciņa šurp tu attecēji.
Kā rūgta patiesība nu tu projām eji.

ROŽAINI MELI

Rožaini meli,
Mirdzoši māņi
Kūso un šalko,
Spīgo priekš acīm. —

Dzīvība — rotaļa
Bezdibens malā:
Rožaini meli,
Mirdzoši māņi!

Austa iz ētera,
Asins un uguns,
Jaunības mīla —
Rožaini meli!

PĀR SARKANIEM MEŽIEM

Uz uguns pūķa

RĪTA RASA

Kur rīta rasa
Uz ziliem ziediem,
Iet degošām kurpēm
Pusdiena pāri —

Līst dzirksteļu straumes
No sarkaniem matiem
Uz rīta rasu,
Uz ziliem ziediem. —

Ak, zilie ziedi!
Ak, tālie rīti!
Ar slāpstošām lūpām
Pusdiena prasa:
«Kur rīta rasa?»

VIENA STUNDA

Viena stunda dienā ira,
Tikai viena,
Ar kuru vaināgu sev uzliek diena;

Viena mirdzoša stunda!
Tad pelēkā pilsēta atdzīvojas,

Visas netīrās peļķes varvīksnojas,
Pār jumtiem klājas zeltainas segas,
Mirdz logi pilni no ugunsdegas,
Visi šķībie torņi taisni slejas
Un viegli kā strūklū fontāni lejas.
Viena rožaina stunda!
Kad iet pret vakaru dienas groze
Un saule jau līkst kā vīstoša roze,
Visa jūra tad viļņojas iesārta,
Kā rožu lapām piebērta
Un vakara purpura drapērijās
Visa zemes lode iekšā vijās,
Pat kapos zem silstošās zemes kārtas
Uz brīdi miroņu lūpas top sārtas.

Viena stunda!
Tad saule kā Spīdolas dimants mirdz;
Un sirdij pretī tad uzliesmo sirds —
Kas tanī stundā satiekas,
Tiem jāmīlas — —

MĪLAS BULTAS

Es maigi grimstu jūtu plūdumā,
It kā bez spēka dzelmei ļaujas slīkons,
Un mani pārņem ambroziskis tīkons:
Pats mīlas dievs man liekas tuvumā,
Šalc viņa neredzamo spārnu švīkons.

Bet, lūk, no cipreses, no kapu spoka,
Griež melnas bultas viņa balta roka, —
Viņš bultu galus saldā medū mērcē,
Bet reizē slapē arī nāves tērcē
Un tad tās liek uz sava zelta loka,
Lai saldā mīla sirdis dzeļ un moka.—

EROSS, AK, EROSS

Plēsīga putna spārnim
Uguns sarkanas krāsas
Nezin kā dzīvē šurpu tu atlaidies esi,
Eross, ak, Eross!

Cēlies no pirmbūtes olas,
Izperēts pašas Nakts,
Orfisks noslēpums apdvesmo tavu būti,
Eross, ak, Eross!

Panteru mātes zīdīts
Asins un uguns, un piena,
Plēsīgs un glaudīgs, un mīlīgs, un viltīgs tu reizā,
Eross, ak, Eross!

Krokuss un vijolītes
Kaisās pa tavām pēdām,
Saldas nopūtas izgaro zelta tvaikā,
Eross, ak, Eross!

Bultas no cipreses griezdams
Melnas, no nāves koka,
Kausētā alvā vēl viņas iekšā tu mērci,
Eross, ak, Eross!

Akls tu esi, ak, Eross,
Akli tu bultas izšauj:
Dieviem un cilvēkiem reizā tu bīstams esi
Eross, ak, Eross!

Upuri, ķerti no tevīm,
Izdvesmo laimīgā smaidā —
Nāve tiem sirdī, bet medus garša uz lūpām,
Eross, ak, Eross!

RAGANZIEDI

Ceļu staigāt var pa lietu,
Mērķi sasniegt var pret vētru,
Priecāties var gaišā saulē. —

Mīlai vajag pusnakts tumsas,
Vajag brīnumu un baigu,
Visas sapņu valsts tai vajga. —

Skūpstiem vajga bāla mēness,
Karstiem vaigiem saltu ziedu,
Raganziedu, mēnessrožu,

Kuras nozied, rītam austot. —

STARP LAKSTĪGALU UN BEZDELĪGU

Labāk lai mēs nakti gaidām,
Kad tā visus sedz ar dusu,
Tiksimies tad klusu, klusu,
Ka mēs puķes nenobaidām.

Vējiņš kad vairs nepukosies
Un būs lapās dusēt licies,
Mēness sarkans nedusmosies
Un jau būs ar zvaigzni ticies.

Kad tas piegriež spožo malu,
Nāc tad šurp pa sudrabstigu,
Nāc starp pusnakts lakstīgalu
Un starp rīta bezdelīgu!

TEVI GAIDOT

Savu sirdi
Es vīnā mazgāju —
Visus matu galiņus
Ziedoņputekļos iemērcu —

Mani mati uz pagalvja
Kā puķudobe, piesēta
Ar anemonēm, zeltaina zied!

Mana miesa stiepjas
Pār baltajiem spilveniem
Kā jauna varvīksna
Pār ziedoņmākoņiem —

Visai dvēselei
Kā kuplai magonei,
Uz tevi gaidot, sēklas jau birst —
Bez tavas saules viss vīst un mirst.

KAD TU NENĀCI

Logiem acu gaisma izdzisa —
Melna tumsa visos kaktos brieda,
Kad tu nenāci, —
Sienas šauri mani ieslēdza,
Griesti, zemu līkstot, galvu spieda,
Durvis svārstēs smagi lejup svērās;
Trepju kāpes kāpjot deldza sērās:
«Kur tu palieci?»

Stundens kaktā dobji stenēja,
Reižu reizām svina balsī kliedzot:
«Kur tu palieci?»
Laika gurdie soļi apsīka;
Un, ar neskanīgu balsi spiedzot,
It kā sēru svecītes ap kapu
Šļūca sekundes pa ciparlapu;

«Tu vairs nenāksi!»

Sarkanmate ugunsjaunava
Krāsnī lauza savas liesmu rokas,
Kad tu nenāci. —
Tad tā skumjās lejā noplaka,
Sev uz galvu sedzot pelnu krokas;
Līdzī viņai manim krūšu tversmē
Dvēsle sakvēloja sāpju versmē:
Tu vairs nenāci. —

POLĀRA AINAVA

Kopš projām tu, man izbāl acu zilums,
Ap lūpām metas sāpju mēnessdilums,
Manas sirdssaknītes neaplietas
Nokalst no vietas;
Manu ēnaino matu vāle
Gulst smagi uz pieres kā kapa zāle.

Sejas ainava,
Bāla, ledaina,
Kā pie polāra
Acu mēnešiem apspīdēta,
Kopš viņās saule izdzisa,
Kopš tava mīla man pazaudēta.

SIMTSTŪKŠTOŠU GADU

Simts gadu tūkstoši
Garām ir gājuši
Kopš es tevis vairs neredzēju!

Kā zeme es izdegt un atdzist spēju!
Kā zeme, kas reiz bij visa
Ar tropu ziediem un mežiem posta.

No gurniem man risa
Ekvatorjosta;
Kā dārzs uz vulkāna
Sirds sadega. —

Uz saules uzlēca un tumsā nira,
Un zvaigznes it kā rudens lapas bira —
Un vara sarkanumā laika seja
Kā metāls karsts bez ūdens saplaiksnēja —
Kopš manas acis tevi neredzēja!

VAKARDIEVES DĀRZOS

Saki — kur tu laiku pavadīji?
Vai tu vakardieves dārzos biji?
Vai sev granātziedus matos viji?
Ak, cik karsti deg tev vaigi!
Saki — kur tik ilgi biji?

Vai tu vizinājies mēness laivā?
Vai tu pārvērsts biji zvaigžņu kaivā
Un pa debesjūru izskraidīji?
Ak, cik bāla tava piere!
Saki — kur tik tāli bijī?

Vai pa melnā Aherona krastu
Staigāji, lai vēju liljas rastu?
Vai pat Persefoni noskūpstīji?
Ak, cik saltas tavas rokas!
Nāves gredzenus vai miji?

Kas no vakardārziem tevi sauca?
Kas no debesjūras kaivu trauca?
Kas no Persefones projām vīla?
Ak, kā liesmo tavas acis!
Vai tā tomēr mana mīla?

TU NĀC KĀ ZIEDONS

Tu nāc kā ziedons pilns strauta čalu,
Kā atkusnis, vējš, tu nāc pilns palu
Un visu no jauna atmodini.
Tu, kurdams augstu saules sārtu,
Man nokausē biezo ledus kārtu,
Tu atkal krūtīs atdzīvini
Man nosalušo lakstīgalu.

Plūst mīlas vārdi no dvēšles akas
Un pāri pār lūpu krastiem tev slakas,
Tu mani ar sudrabu apbirdini!

Es līdzī sudrabā pārvēršos!
Es visa un manas ilgas,
Es tev pie krūtīm karājos
Kā rasas piliens pie smilgas. —

SASALUSĒ ZEME

Es sasaluse biju kā zeme,
Kā zeme zem polāra jostas,
Nu pamazām viņa atkūst un mostas:
No tavām acīm ņem pelēka debess sev zilgmi,
No taviem matiem dveš maija vējš.
No jauna pasaule krāsās spīd,
Un katra krāsa kā medū mērķta.

Un zilā mīlas nakts
Tik liriski maigi
Kā zilā mētelī
Ietin mūs abus.

SARKANS SNIEGS

Melna nakts, kas dienu bēg,
Slēpjas tavos tumšos matos,
Zvaigznes, kas pie debess dziest
Atkal uzlec tavos skatos.
Tavi bālie, saltie vaigi
Mēnešgaismā sniega zaigi.
Tik uz tavām karstām lūpām
Sarkanas top sniega pārslas.

KARSTS DIENVIDVĒJŠ

Dveš pāri pār mani
Karsts dienvidvējš,
Es kaistu kā smilts
Pie tavām kājām. —

Plaukst tavā karstā
Mana bālā seja
Kā balta roze
Tumšo matu lapās.
Zied zilas vizbulītes
Man acu dobēs,
Visu nagu galiņi
Pumpuros plaukst.

DĀRZS PĒC LIETUS

Tik sastindzis,
Tik kails bij viss,
Tik kails un bārs
Ne asniņš vairs nelaida dzietus.

Nu saplaucis,
Nu sazēlis
Kā rožudārzs!
Kā dārzs pēc ziedoņlietus!

Nu tavas mīlas saules gozē
Es ieguldīta kā sarkanā rozē,
Un tavu skatu vijolītes
Tu visas man virsū uzbirdini,
Un tavu glāstu efejvītes
Tu man ap kakla marmoru tini.

Man augšā vairs netīk celties lāgā,
Es dusu jau, bedīta sarkofāgā.

TAVU LŪPU BITES

Un tavu lūpu bites
No tāliem dārziem
Pie manis atlaižas šurp
Un sūc
Manu skūpstu medu —

Tu visu mani
Paņem un aiznes
Kā bite pie kājas
Ziedputeklīti. —

VISU REIBUMU UN STEIGSMI

Visu ziedoņbakhanālu,
Visu raibo puķu skālu,
Lūgšim, lai pie mums nāk ciemā:

Hiacintes, kas jau ziemā
Pilnas zied ar saldu sulu,
Narcises, kas veļu bulu
Baltā kronī apkārt apvērpušas.

Maijzvanīšu pērļu rota,
Feju asru kristālota,
Kas pa ziedoņnakti raudājušas.

Bālo lilju ziedošs ledus,
Baltā āboliņa medus,
Krokuss lai kā dzeltens uguns kuras!

Naktsvijoles, reibonītes,
Sarkanrozes, sirdsdedzītes,
Kurām ērkšķi apkārt asi duras!

Īriss raibi kupla uzpūtusēs,
Baltais ceriņziedu čokurojums
It kā jūras putu saviļņojums,
Kurās mīlas dieve mazgājusēs.

Šurp, viss reibums! visa steigsme!
Aša sāksme! aša beigsme!
Kam nav vaļas! dzīves daļas!
Kas kā mēs tik pārejošas!

MIRKLIS

Tik mirklis vien,
Kā zvaigzne lec,
Tas nenoriet,
Tas netop vecs.

Laiks nekustas,
Priekš mums tas kluss,
Kā akmens sfinkss
Tas smiltīs dus.

Tik mirklis vien
Bez mūžības
Uz lūpu malas
Līgojas.

DVĒSELES DZIMTENĒ

Mana piere tev uz plaukstu kausa:
Seja top no asarām man sausa,
Visi vēji tavai balsij klausā.
Kā vilnis saules līcīšos
Es gulstu tavos skāvienos.

Tev no lūpām vārdu ziedubira,
Saldo puteklīšu magoņdzira
Manam nemieram tā opijs ira.
Nekā vairs prāti nesajēdz,
Maigs miers man acuvākus slēdz.

Jūtot tavas dvašas dienviddvēsmu
Kā no balzamzemes tālu vēsmu,
It kā dzimtenē es aprakts esmu. —
Nu nebūšu vairs sērs un bārs,
Tu apkārt man kā mēnessdārzs.

ZILĀ MAĢIJA

Maģija no tavām acīm
Man ar savām ugunsdegām
Cauri spīd caur visām segām.

Tavas rokas pieskaroties
Magnētiskas strāvas vada,
Vai tās posta, vai tās rada

Tava balss ar opijsaldmi
Iemidzina manu gribu,
Iznīcina pretestību —

Iznīcina, sadrupina,
Izpūš visu mani vējā,
Es tik atoms ēterdejā.

NEGAISA VIDŪ

Apkārt mums melni mākoņi
Cieši un ciešāk vijās,
Līdzī mēs tiekam ieauti
Negaisa melnās dzijās.

Tuvāk tie virzās krākdami,
Pārskrej viesuļi virpās,
Paķer nabaga mēnesi,
Iesviež mākoņu stirpās.

Lai mūs līdzī neaizrauj,
Mēs viens otra tvērums:
Vienas rokas otras skauj
It kā kokļu vērums.

Šņākdams un krākdams līgojas sils,
Koki krīt lūzdami aukā,
Ak, no šīs apburtās raganu pils
Kā mēs vairs iztiksim laukā!

Zibens virs galvas mums izšaujas,
Tūdaļ nāk spēriens aiz tās;
Nāve tik tuvu pie dzīvības:
Abas mums vienādi skaistas!

AK, PAR TEVI

Ak, par tevi
Saule nevar karstāk skūpstīt,
Visās svelmēs iedegdamās!

Ak, par tevi
Mēness nevar maigāk glāstīt,
Visus zīda starus stiepdams!

Ak, par tevi
Vētra nevar ciešāk apkampt,
Kokus līdz pat zemei liecot!

UZ JASMĪNU SPILVENIEM

Mēs apsedzamies ar mēnessegu,
Mēs liekam sev zvaigznes pagalvī;
Uz baltiem jasmīnu spilveniem
Mēs kaisām sarkanas skūpstu rozes.

Mans vaigs pie tava klātu —

Es tavu dvēseli ieelpoju
Kā saldi plūstošu aromātu. —

Tu sūc manu nopūtu medus garšu,
Tu uzsūc mani,
Kā zilais vasaras novakars
No dārza sūc ārā rožu smaržu,
Tu mani ar rozēm apbēri,
Rozēs aproci — —

Mīlēt un mirt — kas to var šķirt?
Vai ir vēl dzelme, kur dziļāk nirt!

VISU CAURU GARU NAKTI

Zvaigznes nopin vainadziņu,
Mēness notin zelta spoli,
Visu nakti locīdami.

Zvaigznes zīdu, mēness zeltu,
Visu nakti locīdami,
Mūsu mīlā lūkodamies.

Mūsu runās klausīdamies,
Mūsu mīlā lūkodamies
Visu cauru garu nakti.

Pati Laima, garām ejot,
Visu cauru garu nakti
Paliek stāvot brīnīdamies.

DIEVU AZAIDS

Ak, tu dievu
Azaidiņš!
Ak, tu laimes
Launadziņš!

Tavu skavu;
Skūpstu tavu,
Paradīzes nektārplāvu
Saldais, medutiņš
Lūpu bišu darināts!
Dzintrdzijās
Līp un vijās!

Piesūkusēs tavu glāstu,
Noreibuse tavu stāstu
Visa dvēsele —
Melnu bišu aplipuse
Medus kārīte!

Ņemšu līdz, kad zemē iemu,
Glabāšu to visu ziemu,
Pieminēšu dievu ciemu.

MĒNESS UN ZVAIGZNE

Tuvu, itin tuvu, lēni, klusi
Zvaigznīte pie mēness pielīdusi. —

Zaļa zvaigzne vakarsārtumā
Mēnesim grib līdzēt — žēl tai tā. —

Rīti zeltā aust, un debess zilst,
Bālais mēness bālāks top un dilst. —
Zvaigzne līdzī viņam var tik izplēnēt —
Zvaigzne mēnestiņam nespēj palīdzēt!

SARKANĀ FATA MORGANA

Kad smilšu sausais klājums
Gulst plaši dzīves plānā,
Vēl atspīd mīlas mājums
Kā sarkana fata morgana.

Bet laimes sīkais spīdums,
Slēgts sāpju melnā lokā,
Ir it kā sniega svīdums,
Kas izkūst, paņemts rokā.

PĀR DZELTENIEM MEŽIEM

Uz feniksa

Moto:

Es skrēju pār dzelmēm

Un kļuvi par vētru. —

Es skrēju pār liesmām

Un kļuvi par zvaigzni. —

Es skrēju pār dzīvi

Un kļuvi par dzeju. —

RAGANU BRAUCIENS

Izdeg mana tauku svece,
Baltas, spožas asras lejoj,
Sapņu dieve ietin galvu,
Zilā autā projām ejot. —

Izdeg, izdziest sarkans uguns,
Pāri paliek melnas daktis:
Ak, cik sastingušas dienas,
Ak, cik aumaļainas naktis!

Iekliedzas kā sājū dzelta
Man zem pirkstiem spalva kātā —
Pasaka par raganzirgiem
Ienāk manā skumjā prātā:

— Iekšā sēžos, līdzī laižos,
Kur tie tālēs projām joņo,
Ārā tumsa, ārā vētra,
Nakts uz melna krēsla troņo. —

Pārtrūkst raibie sapņu audi —
Zemē krīt mans raganbrauciens —
Un kā nolādēto vaidas
Skan aiz slēģiem vētras kauciens.

Tumša paliek mana māja,
Paliek dvēse apledota,
Netiek dzīves pelēcība
Rīta rozēm vaiņagota.

KAS NEKAD VĒL NAVA LAIDIES

Kas nekad vēl nava laidies
Un nekad vēl nava kritis,
Kas nav pūķu ratos braucis,
Kas nav burvju dārzos mitis.

Kas nav, tumsas nebēdādams,
Hesperīdu ziedus plūcis
Un no nāves dieves rokas
Granātaugļu sulu sūcis.

Kas nav zilās mēnešnaktīs
Sudrabotas asras lējis,
Kas nav saules meitu klēpī
Sadedzis un izplēnējis —

Tu, kas vienāds, kas nav ticis
Pārveidots caur burvi Kirki,
Tu, kas savu dzīves maldu
Ar sirds asnīm neizpirki,

Kas līdz galam neticēji
Un līdz galam neizmisi,
Man gar tevi daļas nava,
Ej! tu esi tāds kā visi!

SAPŅOTĀJI

Dzimuši, auguši
Neredzētā
Mēneša pagalmā,
Aizsaules sētā.

Dusējāt ilgi
Sapnīm pie krūtīm,
Nākuši lejā
Pie ceļa jūtīm.

Negaisa laukos
Aizgājāt klaidā,

Ilgu māte
Mājās jūs gaida:

Balta māj pils
Ar pērļotu jumtu,
Lai jūs staigni
Vairs neapglumtu.

Ak, cik jūs sadzelti!
Ak, cik jūs kaili!
Ilgu māte
Jūs apsegs ar daili.

Svētupes ūdeņos
Mazgās jums kājas,
Rožainus mākoņus
Paklās, kā klājas.

Nektāra kausi
Jums jāizgaršo,
Zelta trijkājos
Ambra smaržo.

— —Nogriezti — ceļi!
Aizbērtas — ejas...
Ak, cik karsti
Jums asaras lejas!

ATSTĀTA SVĒTNĪCA

Senāk kur Kipridas svinībās
Trokšņojis bakhantu tracis,
Tagad caur jumtu tik noraugās
Klusiņām zvaigžņu acis.

Apkārt baltām kolonnām
Zaļais efejs vēl lokās,
Putekļi tomēr palēnām
Krājušies marmora krokās

·
Nosviests uz grīdas, kauss vēl guļ,
Zelta čūskām stīpots,
Vēl ap malām tas visnotuļ
Sarkana vīna līpots.

Lūpas tur sūkušas saldumu,
Sev par laimi un postu,
Blakām turpat redz nomestu
Mīlā raisītu jostu.

Dieve no smaragda acīm vēl
Dimanta asaras raida,
Bet ne ziedoklī uguns tai kvēl,
Ne tā vairs kūrēju gaida.

Pagalms gan zied vēl ap svētnīcu,
Īriss zied, krokuss un lotoss!
Nava tik pašu lūdzēju,
Mīlas svētkos kas dotos.

Tiem caur nopūtu, birztiņu
Bij, nu caur narcīšu āri
Jābrauc pa asaru ezeru
Smieklu laiviņā pāri...

Nopūtu birze vēl tagad tos sauc,
Sauc tik saldi, tik kairi —
Nav tik vairs smieklu laivas, kas brauc,
Laiva guļ — salauzti airi...

* * *

Kas šai atstātai svētnīcai
Bijis gan nama daris?
Bēklina «Nāves sala» tā vai
Purvīša «Pavasaris»?

SAPFOA

Lesbosas augstajās klintīs
Viļņu šalkoņa skan,
Dzelmē kā miegainas bites
Sapfoas dziesmas zan.

Dzelmē guļ dziedone Sapfoa,
Visas Grieķijas rota,
Krokus' un vijolīšu
Atēnās vaiņagota.

Rožainā vakara rietā
Baltās miesas vēl redz,

Modrās Poseidona meitas
Zaļajiem matiem tās sedz.

Melnās mutuļu virpas
Norija miesu tik vien,
Dziesmas kā Himeta bites
Spietojot tālumā skrien.

Saceļas Trāķijas vētra,
Sakuļas līmens balts,
Tālie Kolonas meži
Dziesmām atbalšu šalc.

Dziesmas tik sēri skaistas,
Menadēm asaras birst,
Sausispīdošais efejs
Sarkanos matos irst. —

Apraujas bakhantu deja,
Skrejošais tracis top gauss,
Izkrīt no paceltās rokas
Trāķiešu vīna kauss.

Dziesmas skan Hadesa krastos,
Nāves tās nepazīst,
Pāri pār dzīvi un nāvi
Sapfoas dziesmas klīst.

AK, RUDENI, ZIEDOŅA BRĀLI

Ak, rudeni, ziedoņa brāli,
Cik vaigi tev bāli, cik bāli
Un pašos galos tiem drudža sārtums liets
Kā dilonzieds.

Līkst gurdi zari kā sirgstot,
Mirdz lapas kā asarās mirkstot,
Zin zari, zin arī visas lapiņas,
Ka jāšķiras. —

Jau rozes pa zemi vārtās
Un bija reiz sārtas, tik sārtas,
Kad pirmos ziedos viņas man noplūci,
Vai atmini?

Ak, skaistie brīži, ak, gadi!
Nu, rudens, tu projām tos vadi
Aiz tumšiem mežiem, kur citi dus miruši
Uz nebūtni. —

Vēlreiz tu mākoņus krāso
Un zeltā un purpurā lāso,
Vēlreizi tu sauli, pirms tumsā to ietini,
Tu noskūpsti.

Ak, rudeni, tu mans brāli,
Tad aizej i pats tu tāli,
Tik tāli tu aizej un atpakaļ nenāksi,

Vai mani līdz neņemsi?

RUDENS RAGANAS

Nesauktas, nelūgtas —
Kur tādas nākušas?
Rudens raganas!
Pa purvu bridušas,
Pa gaisu skrējušas
No miglas kalniem, no velnu ciemiem!

Pakaļ nāk nācēji —
Pinkaini, spuraini
Izplūkti mākoņi:
Ēdāji, dzērāji,
Apaļi vēderi
Bāztin piebāzti.
Apēda sauli! Izdzēra gaismu!

Pakaļ brauc braucēji,
Rūkoņi, rīboņi,
Krusas krāvēji,
Vētras vedēji:
Tumsas vezumi
Pilni piekrauti.
Nozaga gadu! Aizveda dienas!

RUDENS BAKHANĀLS

Visi jautri ir, kas šķiras,
Lapukritas, ziedubiras:
Kļava sasiņ platās plaukstas,
Kastaņi šķind skaņām šķindām
Liepa loka, lazda raksta,
Stīdzenītis izvidzina,
Resnais ozols kājām mīda,
Zīļu zolēm piesizdams.

Atskan smiekli, lapu čaukstas,
Baltie bērzi sanāk rindām,
Gobas plešas plīvurdejā,
Vītoli nīrb pelēkzīdā,
Violetā — virši lejā.
Punduri peku platmalēs,
Sīkas sūrenes, glomenes
Lielajiem pa kājām maisās, .
Visi līdz uz deju taisās.

Visi, kas vairs neierodas,
Vēlreiz nāk un rokās dodas,
Visi jautri ir, kas steidzas,
Visi gaviļē, kas beidzas.

VĒL VIENA LAKSTĪGALA

Vēl viena lakstīgala
Dzied meža biezokni, —

Vēl viena' meldiņa
Kaut kur, kaut kur
Sīciņ sīciņa,
Vēja šūpota,

Gaisos pakārta
Vienā dziedziņā,
Visu vasaru laimi vēl tur —

Bet gurdo balsi māc jau vējš ar salu,
Tā spēj tik pakustināt spārna galu.—

Vēl viena lakstīgala
Raud meža biezokni.

MĒNESS

Mēness, mēness nobēdājies.
Zvaigznēm līdz dreb sudrabplaksti,
Dobji līdz vaid upju šļaksti. —

Mēness, mēness, bālais mēness
Mākoņzīgā jā j caur mežu:
Galvu likt uz nāves ežu. —

Mēness, kārais nosodītais:
Jākāpj viņam degt uz sārta,
Vakardebess liesmu sārta. —

Mēness, mēness, miris mēness!
Apkārt klīst kā mūža maldnieks,
Nu tas veļu valstī valdnieks.

Mēness, mēness, melnais mēness!
Apkārt tikai spožas malas:
Klinšu krasts uz Nāvessalas.

Mēness, mēness, mirdzošs mēness:
Pušu lauzis tumsas čauli,
Atdzimis par veļu sauli.

SAULES UN MĒNESS PADOMS

Saule svaida klēpjiem krāsu,
Saule laista straumēm zeltu:
Krāsas... karsme ... ziedi... smaržas...
Puķes pārklāj vecās bēdas,
Aizaug pagājības pēdas —
Prāti skurbas apņemti...
Saule saka:
«Aizmirsti!»

Mēnesim nav saules spēka,
Tam tik kūlīts bālu staru,
Viena riekša sudrabiņu.
Zilā miglā veras ceļi,
Atnāk senie mīļie veļi —
Vārdi sen jau aizmirsti —

Mēness saka:
«Atmini!»

ASARU SĒKLA

Hcbes dārzā no nektāra koka
Birusi tā,
Neviena sēkliņa
Nav tik dīgstoša.

Kleopatras dārgā brīnumpērle
Vīnā kausēta,
Lai cik mirdzoša,
Nebij skaistāka!

Grieķijas eļļa olimpcīņās,
Cīkstoņus vingrinot,
Nespēja iesvaidot
Vairāk iejūsmot.

Kautri slēpdamās plakstienu zīdā,
Pusē rasina —
Pusē liesmiņa —
Ak, cik tā spēcīga!

Ar zvaigznēm debesis apsētas!
Zemes dzīvības sēkla ir asaras.

VĪNOGU SPAIDI

Kad visas mūsu vīnogas
Līdz pēdējai pilei būs izspiestas,
Tad vīnu, ko iegūsim,
Mēs atmiņu amforā saliesim
Un liksim laika pagrabā rūgt.

Kad saldums būs pārrūdzis sāpēs
Un sāpes saldumā,
Nāks citi, tvīkdami slāpēs,
Un dzers sev veldzi no tā. —

Un, kad reiz izdzertā amfora
Jau gulēs zemē sasista,
Vēl drupas no mūsu salduma lips, —
Nāks bišu bari, virsū gibs
Sev ziemai medu sūkt.

VĒTRAS MĀJVIETA

Bez veida, bez gala, bez sākuma —
Neviens viņas dzimšanas brīža nezina!
Kaut dzejnieki viņu sumina —
Kaut meklētāji izpēta —
Kaut ilgotāji aicina —
Nevienam tā sava vārda nesaka,
Neviena ne saista, ne aiztura.

Vai tā kā valdiniece ieņem troni
Iekš zibensapsviluša klinšu galma,
Ko vakarmākons sedz kā zelta palma.
Ak nē, tad sen
Tā būtu noņēmusi savu kroni;
Tā pate sevi ceļ un atkal dzen.

Tā pate sevi sauc un vada,
Tā klejotājām dvēslēm rada:
Sākot no sīciņa dienvidvēja
Līdz cikloniem, taifūniem, orkāniem,
Pāri pār pasaules klajumiem
Maldās tās lielā Odiseja.

Dvešot un plēšot
Tosainus mākoņus,
Raisot un kaisot
Zeltainus zibeņus,
Vandot un graudot
Tumšzilus pārkoņus,

Saucot un kaucot
Balsus un atbalsus.
Tā viena vienīga haosa gaviļu slava!
Nekad un nekur viņai vietas, ne apstātnes nava!

Nekur un nekad!
Nekad un nekur!
Un, ja tu bieži plosāmies to dzirdi,
Pat tad

Tu nezini, vai viņa trako ārā tur
Vai iekšā tev pa sirdi.

TU, LIELĀ JŪRA!

Tu, lielā jūra, zemes nedzemdētā,
Ar tevi viss lielāks kļūst!
Viss zemums, viss vājums
Ar tevi projām plūst.

Gadu tūkstošiem savu lielo dziesmu tu dziedī:
Bangu himnas ietvertas straumju strofās;
Tu esi tā pati jūra,
Ar kuru reiz Dēmonstens runāja.

Pie tevis visu ilgotāju
Svētceļojums —
Pie tevis visu meklētāju
Atradums —

Ir es pie tevis nāku,
Tu, lielā jūra!
Tu savā klēpī uzņem visus avotus,
Tu krastu azotē slēdz visus līcīšus,
Vai arī man tu savu vārdu teiksi?
Vai arī mani kā sev rada sveiksi,
Tu, lielā jūra?

JŪRAS RAGANAS

Zaļo kroni nometuse,
Vētras svārkus apvilkuse,
Jūra negaisu sauc:

Bangas veras un slēdzas
Kā atplestas rokas,
Un niknuma krokas
Līmeņa pierē strēdzas.
Jūra neganta kauc:

Saskrien bariem kupraini, kraupaini
Bangu lauvas, vilki un tīģeri,
Atžagarni uz platmuguras
Jūras raganas krēpēs turas.
Raganas vecas, pirms dzimušas,
Sirmas, pirms augušas,
Mati savelti spuru spurās!
Pelēkiem plūdu uzvalkiem,
Vējā vandītiem,
Vijņu krokotiem,
Palsas no sejas un stiklains skats,
Pa visām kopā tik viena acs.
No pieres to izņem tās
Un cit' citai aizdodas;
Pa visām kopā tik viens pats zobs,
Bet klintīs izkostas te gabals, te robs;

Pa visām kopā tik viena roka,
Bet visu jūru tās locīt loka:
Dzelmes dzintara pili sadragā,
Zilos safīra logus izdauza,
Zaļo smaragda jumtu saplosa
Un pērļu pamatus ārā jauc!

Tad jaucot un kaucot aizdrāžas negantais tracis,
Kad debess nobīstas, izpletis zilās acis,
Un vēji nopakaļ vaimanas sauc. —

TAIFŪNĀ

Ne mērķa siets, ne gribas dzīts,
No dzīves smagnes atvaļā,
Ar elementiem patvaļā.

Nekas vairs zaudēts, ne vairs gūts,
Cik viegli beidzot elpo krūts,
Un nejūt vairs nekā, nekā
Ar ēterviļņiem plūdumā.

Ne atminot, ne pieminot,
Tik izskanot un aizskanot,
Kā gaviļ' dziesma haosā
Es šalcu garām taifūnā.

TŪKSTOTS NĀVES

Ar katrām ilgām mirt —
Kā miglas zilā dvēse, gaisā gaistot
Un zelta mākonī no jauna kaistot.

Ar katru mīlu mirt —
Kā stīgai pārtrūkt, visai atdodoties,
Kā zaļai efejstīgai pārstiepjoties. —

Ar katru maiņu mirt —
Kļūt visu pārveidības sāpju dzeldēts
Un visu jaunradības guņu kveldēts.

Ar tūkstots nāvēm mirt —
Bet nāves slāņiem cauri dīgļa dvēselei šķelties,
Ar tūkstots nāvēm mirt un augšām celties.

DĒMONISKAIS SPĒKS

Neviena doma
To nevar atpestīt
Radošā dailē —

Neviena mīla
To nespēj izpildīt
Degošā gailē —

Nevienas sāpes
To nespēj saplosīt
Ārdošā kailē —

Tas spēks pašas dvēšles saknēs mīt!
Un, ja tu gribi šo spēku zināt,
Tev vajga pašam sevi iznīcināt.